

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — O pravništvu, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojna ali ne?

To je še vedno vprašanje, na katero odgovarjajo tako-le: Mir bi se samo mogel ohraniti, če Turčija odstopi od svojih „pravic“ do vladanja v Bulgariji, Bosni in Hercegovini, ali pa ko bi Rusija odnehala od svojih terjatev, da se da le-tem krščanskim slovanskim deželim samostalno vladanje, ki se bode osnovalo potem, ko bode ruska vojska obsela jih.

Da bi Rusija odnehala, tega nij misliti. Car je pred vsem narodom in pred vsem svetom besedo dal, in on je mož, da jo bode držal. Ravno tako je neverjetno, da bi Turčija brez boja dala si odrezati tako velike kosove državnega svojega telesa, da potlej v Evropi ona ne šteje več in je prej ali slej plen malih sosedov.

Zatorej je vojna neizogibna. Najprej to se ve da s Turčijo. Da bode Anglija vsaj od kraja bojevanja na strani stala, in k večjemu le Carigrad zasela, kaže se iz priobčenja lord Loftusove depeše verjetno.

Car je bil namreč v Livadiji dal angleškemu poslaniku lordu Loftusu svojo pošteno besedo, da on ne misli Carigrada osvojiti. Poštena beseda se ne daje za vsako ničevost. Angleška kraljica mu je zahvalila se telegrafično. Vendar je šel Disraeli še potem govoriti znano žuganje z vojsko. To je carja močno razkačilo. Zahteval je, naj se njegova izjava proglasi in zgodilo se je. Borzijanci so nekoliko korajže dobili, moralčno tepeni Angleži pak se drznejo ugovarjati, da na carjevo besedo se nij zanesti.

Vsled tega pojavljanja res Angleška nema uzroka mešati se precej v vojsko. Isto tako je pa tudi knez Gorčakov proglasil svojo depešo grofu Šuvalovu v London, katera še bolj odločno jemlje Angležem povod, postavljati se Rusom nasproti. Gorčakov pravi: „Jaz s strmenjem razvidim iz vašega zadnjega pisma, da ideja o naših poželjenjeh po Carigradu in po testamentu Petra velicega še zmirom v nekovih duhovih na Angleškem tiči. Jaz sem mislil, da so te neverjetne starobabje povesti uže mej politično mitologijo vržene. Kolikokrat so uže carji ruski proglasili javno, da nečejo zemlje od Turčije dobiti.“

Potem naglašja da je Rusija uže večkrat priliko imela posebno 1829,—1848 in 1870, da bi bila Turčijo razbila, ko bi bila hotela anektirati. On opominja, da bi Anglija in Rusija lahko skupno delali na obojen dobiček, ne pa da vsled nesporazumkov druga drugo vznemirja. Anglija je razburjena vsled teh, Rusija pa vsled narodnega in krščanskega čuta, ki je druga vez nego pa so le akademične simpatije. To nalaga carju dolžnosti, ki se jim ne more odtegovati. Te dolžnosti so pa take, da se razdeli mej vso krščansko Evropo. Kdo brani Angleške, da z nami v red dela v brambi kristijanov? Orijentalno vprašanje nij le rusko vprašanje, humaniteta in krščanska civilizacija imajo enak delež pri njej. Ali nij dovolj prostora da se Anglija zraven Rusije postavi?

S to krepko diplomatično lekcijo, na katero kaj posebnega odgovoriti Angleži ne morejo, dokazal je ruski državni kancelar, da Angleži nemajo nobenega uzroka, v vojsko sto-

piti zoper Rusijo in za gnjilobo in barbarstvo Turčije.

Mej tem pak se poroča, da se ruska vojska z izvrstno točnostjo mobilizira. Vse gre v redu skupaj, nobene nezgode dozdej še nij bilo in uže 10. decembra bodo Rusi vse pripravljeno imeli da udarijo.

Srbija v ruskih rokah.

V ruskih novinah čitamo zadnje dni zanimive novice, katerih jedro je to, da se je Srbija popolnem v ruske roke udala, to je, da je storila to, kar so storile pred šestimi leti vse male nemške države, izročivši svoje vojske mogočnejši Prusiji in podavši se pod njeno komando.

Srbska vojska se popolnem po rusken predeluje in preobrazuje na novo. Izmej ruskih prostovoljcev ne sme nobeden domov v Rusijo, kdor zdravniško ne dokaže, da je bolan. Knez Milan je ves za Ruse in je poslal starega Marinoviča v Peterburg na ruski dvor pogladiti vse razmere, ki bi bile Srbiji protivne, in ker Marinoviča spremlja sam ruski konzul, gotovo ima oni obširna pooblastila.

General Černjajev pak zahteva, da bi bil pripuščen k sejam ministerstva in bi tam imel glas. Knez ga v tem podpira. Ob njegovem godu 20. t. m. mu čestitajo s posebno adresno vsi ruski oficiri, pri posvečevanju nove ruske železne cerkve se njegova navzočnost posebno naglašja. Torej je najbrž vse neresnično kar se govori o njem, da ne bode več velitelj.

Minister Ristić je odstopil vsled tega in bode poslovanje ministersko le začasno vodil.

Listek.

Casopisna črtica iz vstanka v Hercegovini.

(Spisal Josko Modić.)

II.

(Konec.)

„Tvoje besede, Djoka,“ reče Mijo, „so za nas tolažljive; toda bomo-li mogli kljubovati vedno množičej se vojski padišahovi?“

„Da, to zamorete!“ odvrne Djoka Blajković. „Vi spravite 10.000 mož na noge, in v svojih gorah ste nepremagljivi. Ne spuščajte se v noben boj iz čestilakomnosti; v malih bojih oslabite in vgonobite sovraga. V Črnej gori dobivali boste, česar vam bo potreba; iz Črne gore dohajalo vam bode orožje in strelivo; od tam prihajale bodo cele čete hrabrih bojniki, tje se lahko umaknete, ako vam bi pretela nevarnost. Črna gora je vaša zaveznica, — a tudi Srbija. Čas, vojno javno napovedati, še nij prišel; mogočni car, nam pokrovitelj, naznanil ga bode.“

Kristić: „Djoka vam je pravo povedal. Vaš vstanek, bodi si, kakor odprta rana na telesu trohnelega osmanstva, iz nje naj mu izteče zadnji sok, ki ga ima v sebi, predno se še prične odločilni udarec, ki mu ima storiti konec v Evropi. V Carigradu jim uže vrlo primanjkuje novcev, kadar vsahne zadnji vir, tedaj ne bomo gonobili sovražnih vojsk mi, temveč njihova lastna nadloga. Prenaglo vmešavanje v vaš boj, spridilo bi lahko vse in provzročilo občo svetovno vojsko, — kjer bi mi izginili. Sami morate začeti, kakor smo mi v Srbiji; postajali bodete vedno močnejši, kajti mi ne bomo nehali na skrivnem vas podpirati. V dokaz mojim besedam, — to-le darilo.“

In v papirnem zavoji shranjene avstrijske bankovce, poklonil jih je arhimandritu.

„Bodi blagoslovljeno to darilo,“ zahvaljuje se arhimandrit; „darovano bodi svetemu boju za sveto reč.“

„Bojevati se hočemo do zadnje kapljice krvi,“ kliče navdušeno Lazar Sočica, — „in zmagovali bomo, ako bog da in sreča junaška.“

Jaz ne položim prej orožja, da izpolnim svojo prisego, ali da me dohiti smrt.“

„Kakor ti, Lazar, tako jaz,“ pritrjuje Peko Pavlović.

Bil je veličesten prizor, kako je po njihovem izgledu prisegal si ves zbor boj in zvestobo za domovino in vero pravoslavno v tihej noči, na pustem od meseca razsvitljenem skalovnem gorskem morji.

„Prvo, kar imate za sedaj storiti,“ prične zopet Djoka Blajković, „je, da si izvolite serdarja, najvišega poveljnika, kateremu bo nalog, red in edinost vzdržavati, ter snovati vojne črte; — kdo mej vami je sposoben za ta posel?“

Tihota nastala je za nekaj trenotkov; — potem se vzdigne, ter v glasu polnega prepričanja pravi Lazar:

„To je Ljubobratić!“

Burni živio-klici pritrjevali so predlogu Lazarjevemu.

„Vaša volitev,“ reče Ljubobratić, „mi je v čast; vaša čast bodi mi slušati. Vdam se vašej volji, in biti vam čem serdar.“

Če je novinarjem verjeti, — kar to se ve da — ni zmirom — zdi se Rističu odvisnost Srbije od Rusije prevelika. Po njegovih, Rusom vele hvaležnih in prijaznih zadnjih besedah na banketu v čast generalu Černajevemu, vidi se nam to neverjetno, kajti kdo more bolj videti, kaj bi bilo v današnjem trenutku s premagano Srbijo brez mogočne Rusije, ki je Turka za roko ujela, baš ko je hotel smrtno na Srba zamahniti. Temveč zdi se nam, da bode Rističeva ostavka prvič najbrž osobna stvar: ker je knez njegovega osebnega in političnega protivnika konservativca Marinoviča v Rusijo poslal, drugič pa bolj iz formalnih vzrokov morda celo dogovorjena.

Bratje Srbi pak ne morejo boljšega storiti, nego da se udade popolnem vodstvu ruskemu, kajti baš v zadnji vojni so Rusi dokazali jim pravo, nesebično požrtvovalno bratovstvo. Svoji k svojim. Vsi drugi bi bili pripravljeni Srbe rabiti le kot sredstvo, jedinim Rusom je slovanska ideja merodajno vodilo.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 24. nov. [Izv. dop.]

Zares čudne reči se godé. Ustavovni poslanci sami začenjajo priznavati, da ministerstvo, katero je vendar meso od njih mesa, kri od njih krvi, ne dela pošteno, ampak nepošteno (unehrlich), tako vsaj se je izrazil zagrizeni nemški ustavovrec dr. Demel iz Šleskega. In dr. Rus, nemško-pemski poslanec, kojega očeta zibelj pa je tekla kje doli na Dolenjskem pri Novem mestu, oponašal je ministrom, da je njihovo delovanje nemoralno (unmoralisch). Take strašne reči so se godile v shodu ustavovernih poslancev, katerega so se vsi trije klubi udeležili, pa tudi demokrati in naši pohlevni Rusinčiči, v zahvalo menda, da so jih vladni organi pri poslednjih volitvah v gališki deželni zbor tako lepo — podpirali. Ministri niso bili povabljeni in to je dobro bilo, kajti v navzočnosti ministrov bi vse te hude besede obtičale v grlu govornikom in ne bi se moške mogli ponášati pred svetom s svojo korajžo.

In zakaj je nastal celi ta hrup? Reče se, da najbolj zavolj tega, ker vlada nij kakor na Ogerskem v dotiki s se stranko stavila svoje

pogoje zaradi sprave z Ogersko, ampak na svojo roko se pogajala. Ali pa je ves hrup le napravljena komedija, da se tako na videz pritiska na našo vlado in tudi ogerska vlada pred svojim zborom se lahko sklicuje na strašno opozicijo avstrijskega parlamenta, če ne more vsega izpolnovati. K čemur se je zavezala pred svojo stranko. Zlasti gre za nacionalno banko, katero bi radi Magjari tudi razdvojili, prisvojivši si tretjino njenega srebrnega in zlatega zaklada.

Ustavovna stranka je naposled sklenila, da se ima še eden shod ustavovne stranke sklicati, h kateremu se imajo ministri povabiti da odgovarjajo na nekatera vprašanja. Ko bi resničen razpor nastal mej vlado in ustavovno stranko, o čemer pa jako dvomim, potem mora ali ministerstvo odstopiti, ali pa državni zbor razpustiti se. Bere se sicer v necih oficijoznih listih žuganje, da bode državni zbor razpuščen, če ne bode bolj pohleven v svojej opoziciji, a to je menda samo „Schreckschuss“. Tega poslednjega koraka se vlada nič menj ne boji, nego ustavovna stranka, ker more pri novih volitvah pač izgubiti mnogo sedežev, dobiti pa nobenega.

Rusko vojaštvo.

Akopram vojska nij še napovedana, vredno je vendar znati, kateri možje so za slučaj vojske namenjeni za poveljnike in kako je njihovo sadanje življenje.

Vrhovni vojskovodja, veliki knez Nikolaj, brat carjev, baval se je dozdej najrajši z vojnimi nauki in ustrojstvom vojske. V njem se zedinjajo najvažnejše vojne časti v državi. Ne samo da je ta zapovednik carske garde in predstojnik vojnega orožja petrogradskega, nego je i generalni nadzornik vsesкупnega konjištva in ženijskega kora. On je strokovnjak v merstvu in nosi naslov generala merilcev. Na Ruskem ga zovejo Nikolaja Nikolajeviča staršega za razliko od najstarejšega mu sina, kateri isto ime nosi. Po letih je enak nemškemu careviču, rojen je namreč leta 1831. — Mesto, katero je v nemškeje operacijnej vojski zauzermal Moltke, zavzema v ruskej vojski general Nepokojšicki. General je meščanskega rodu, kakor je sploh dandenes v ruskej vojski veliko generalov ne-

plemičev. On je general pesčev in generalni carjev pobočnik; on nij več v cvetji življenja, ali smatrajo ga za izvrstnega teoretika. Praktično se še nij izkazal, a na to Rusi lahko poreče, da je bil i Moltke pred l. 1866 in 1870 samo dober teoretik. — Topništvo vlada knez Masalski. Knez Nikolaj Feodorovič Masalski ima zdaj 42 let. On je generalni lajtnant v ruskej vojski, a dozdej je zapovedaval topništvu petrogradskega vojnega okrožja. — General Fomin, kapitan neredovitih čet južne vojske bil je mnogo let predstojnik štaba kod donske kozaske vojske, a l. 1870 bil je imenovan za hetmana donskih kozaskih polkovin v vojnem okrožji varšavskem.

Izmej zapovednikov raznih vojnih oddelov je prvi knez Aleksander Petrovič Barclay de Tolly-Weimarn, generalni lajtnant in zapovednik 24. peš. divizije. On je unuk mašalu Barclay de Tolly, ki je znan iz Napoleonovih bojev in je okolo 40 let star. Zapovednik 8. oddela je Feodor Fedorovič Radecky, meščanskega roda. Star je 50—60 let, a dozdej je bil generalni lajtnant 9. peš. divizije v Pultavi. — Generalni lajtnant Nikolaj Pavlovič baron Krüdener, zapovednik 9. oddela, je rodom Nemec in ruskih pokrajim iztočnega morja. — Knez Semen Mihajlovič Voroncov, zapovednik 10. oddela, je sin maršala kneza Voroncova. Ne sme se zamenjati z generalom grofom Voroncov-Daškovim, ki je bil nedavno na Dunaji. Knez Voroncov je star 50 let, počel je vojniški svoj poklic l. 1847 pod svojim otcem v Kavkazu, postal l. 1849 major in l. 1853 generalni major. V krimskej vojski je zapovedoval brigadi gardijske vojske. Zapovednik 11. oddela je knez Mihail Sahovskoj Glebov-Strežnev; ako ravno je zapovednik voja, je stoprv generalmajor. On je najmlajši izmej vseh tukaj imenovanih generalov, rojen je 22. sept. 1836. On je ravnej moškeje črti potomec Rurika, utemeljivca ruske države. Ime Glebov Strežnev pridejal si je vsled ženitbe z dedkinjo izumrle rodbine Glebov-Strežneve. Neobično je bogat. Njegov grb je najponosnej in nosi ruskega medveda in kneževsko krono s hermelinskim plaščem in črni top. — Nazadnje je še Vannovski, zapovednik 12. oddela, tudi on je meščanskega rodu, generalni lajtnant v ruskej

Za tem prične Kristić: „Treba, da si nekoga izvolite, ki bode vodil poslove. On ima biti glava vstaške vlade, ter v sporazumljenji z nami delovati, ki hočemo v Srbiji in v Črnej gori v to svrhu osnovati komiteje; kajti vza-jemno mora kristijanski Slovan na Balkanu dospeti do zmage. Delati je treba pred vsem na to, da se vzdigne tudi sosednja Bosna. Blajković bode odpotoval od tu tje, ter bode ustanovil v Jamnici vstašk komitej, — in naša omladina ga bode podpirala; — ž njimi se morate toraj stikati, kajti Bosna, ki je mej vami in nami ne sme biti v podporo in zavetje Mozelmanu. Izvolite si moža, ki bode kos tem poslovom!“

Jednoglasno bil je izbran Duka Vukalović, in je tudi prevzel ta posel.

„To kar je bilo potreba, ste tedaj učinili. Opominjam vas le še, da bodite dobre volje in vztrajni, ter ne pustite, da se vgnjezdi turški nered in zavist mej vas, temveč bodite si odkritosrčni, ter v vsem pojte drug drugemu na roke; zanesite se na našo pomoč, posebno pa na ono Rusije. Na tla z Mozle-mom! Raztrgati morate železne sponе, v ka-

tere vas je vklebil kruti barbar, — in tudi mi Srbi še zadnje sramotno vez, katera nas še veže z Osmani? Mar je naše število premalo, mar smo nevredni, da svobodno dihamo v kristijanskej Evropi. Mi v Srbiji postavimo čez 100.000 mož, Črna gora 20.000, vi do 10.000; ako prištejemo še Bošnjake in Bulgare, kateri bodo zajedno z nami delovali, — spravimo do 200.000 mož na noge, ter popeljemo v sveti boj. Več nij mogel padisah niti v krimskej vojski spraviti, — še manj bode mogel pa sedaj. Naše upanje, naša bodočnost je: Edina, svobodna, močna Jugoslavija!“

S tem je končal Kristić, — razšla se je skupščina globoko ganena, navdana z najboljšimi nadami.

Dva dni kasneje sedel je Lazar Sočica vesel mej svojimi oficirji v šotoru, odpočili so si komaj od prednednega sukoba s Turci. Veselo so prepevali narodne pesni, odmevali so jednozvočni glasovi na guslih, ter si žarili pogum z ognjeno rakijo. A v tem hipu spremenil se je ves položaj, vsakdo je v naglosti

prijel za puško in vsi možje so bili na nogah, — kajti v bližini čul se je strel in klicanje straže, — in kakor bi z neba padel, vstavil se je zasopihani jezdec pred njimi.

„Poslan sem od Peko Pavloviča,“ prične zasopihani jezdec, ter si briše pot s čela. „Od solnčnega vzhoda uže je v boju z ago; komaj se še brani proti njegovemu navalu. Prosi te torej nagle pomoči, Sočica.“

„Nad ago, sklicuje gorečimi očmi Lazar Sočica tovariše svoje; bodi pozdravljen, o srečni dan plačila in maševanja, da si uže tu; ah kako sem te uže težko pričakoval, ah kako se veselim, ko bodem z lastno roko krvoločnemu psu Nevesinjskemu odcepil pasjo glavo.“

Še ob pravem času pripeljal je Pekov poslanec Lazar Sočico z njegovo trumo na pomoč. Uže je jel Pavlovič omagovati, — a vendar se je še branil na skalovitih porobkih proti turškim strelcem, ki so v desetkrat večem številu pritiskali naprej. Prenaglo se je bil podal Peko v boj. Ko so mu njegove straže poročile o dohodu turške vojske, ki je imela soboj mnogo provijanta, streliva, obleke in čred, nij mogel razmeriti moči sovražnikove.

vojski in dozda zapovednik 23. peš. divizije v Kijevu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. novembra.

V **državnem zboru** je bilo 24. nov. nadaljevanje debate o popravilu politične uprave. Zbornica je vse v teku debate stavljene nasvete, tudi odsekov nasvet zavrgla. — Dalje je odstavila od dnevnega reda novi eksekucijski red in ga izročila odseku za civilni proces. — Glede laških peticij iz Dalmacije se je sklenilo izročiti jih vladi v preiskavo. Lasser je obljubil, da če so bile nepostavnosti pri volitvah, bodo kaznovane in se bode, če bo treba, posebna preiskovalna komisija naredila.

Iz **Dunaja** ima 23. t. m. poljski ministerjalni list brzojav, da hoče ministerstvo državni zbor razpustiti, če bodo ustavoverci tako brez ozira in brez mere nasproti ministerstvu postopali. — Bog daj, da bi se to zgodilo, kajti, predno bi se volitve začele, upati smemo drugo ministerstvo.

Iz **Dalmacije** dohaja tretje veselo poročilo o narodnej slovenskej zmagi za deželni zbor. Iz Dubrovnika se poroča pod 23. nov., da sta iz razreda najvišje obdavkovanih izvoljena narodna slovenska kandidata Ivelio in Vranković za narodna deželna poslanca.

Vnanje države.

Avstrijska vlada je luko v **Kleku** odprla Turčiji, da bi mogla turška vojska bolne vojake vbarkavati in odvažati. Ali ker so Turki začeli svojo vojsko prevažati na Donavo, je Avstrija Klek zopet zaprla.

Rumunski knez je šel na Veltavo ogledavat vojsko, a se v ponedeljek vrne v Bukarešt nazaj.

Grci zbornica je sprejela postavbo vsled katere se dežela izredno oborožuje in se vojska 200.000 mož na noge postavi. Kralj je poklonil ministru Komundurosovi veliki križ ordna izveličarjevega. — Torej veliko rožljanje se sablja tudi v Greciji.

Iz **Pariza** se piše, da je imel marki Salisbury v Berlinu in na Dunaji dokazati, da se Angleška samo „brani“ hoče, da pa posebnih namer nema.

V **belgijske** zbornici je obljubil minister Malon posebno zakonsko osnovo predložiti, po kateri bodo zlorabe in pregreške pri volitvah bolj nemogoče postale.

Domače stvari.

— („Slovenske knjižnice“) šesti zvezek, ki prinaša originalen slovenski roman

„Mej dvema stoloma“, je včeraj dotiskan in izide te dni, kadar pride od knjigoveza.

— (Slovensko gledališče.) Jutri se bodo igrale v deželnem gledališču tri igre, katerih sti dve novi.

— (V Trstu) je jutri za IV. razred volitev v mestni zbor. Slovenci naj ne zamude udeležiti se. Zmagati ali ne zmagati, — vsa kako oglašati se za zdaj.

— (Politično društvo „Edinost“) ima denes ob 3. uri popoldne občni zbor v Skednji, da postavi kandidate za tržaški zbor. Upati je, da bodo vrli tržaški okoličani tudi zdaj izkazali se korenite Slovence in ne bodo poslušali tujcev Italijanov, ki agitirajo mej njimi z vso silo.

— (Za Rudolfovo) železnico je za leto 1877 v budgetu državnega zbora namenjeno 5 milijonov in 100.000 gold. subvencije, največja mej vsemi železnicami.

— (Dr. Jan. Bleiweisu) so čitalniški pevci na predvečer njegovega godu zapeli podoknico.

— („Jaz sem Slovenka!“) Piše se nam: Naj mi bode dovoljeno slučaj o značajnosti mlade devojčice, hčeri slovenskega rojaka S. v Zagrebu, zabilježiti, kajti zdi se mi vredno, da pride v javnost, kako morejo umni starši uplivati na mišljenje svojih otrok. Dvanajstletna devojka dotičnega rojaka hodi v šolo v Zagrebu, kjer se predava — kakor je čisto v redu — v hrvatskem jeziku. Njej še ne teče ta jezik dijalektsko posebno gladko, pa zato je vzbudila pozornost svojega učitelja, da jo vpraša: „Zar si ti Nemkinja?“ Odgovor: „Nijsem“. „No pa ako si Hrvatica, kako da se ne znaš bolje hrvatski“. Odgovor: „Jaz sem Slovenka!“ — I to je rekla mej tolikim brojem součenic, koje so druge narodnosti, z povdarkom in energičnostjo. Kako pa nekateri mlačneži i starokopitneži kakove koli narodnosti storijo, kedar pridejo med same pripadnike druge koje narodnosti? Molčijo. — Naj se učijo na tem čisto resničnem primeru energičnosti, kedar treba svojo narodnost javno naglasiti.

— (Vodnikova tobakira.) Izmej Vodnikovih zapuščin ohranila se je njegova tobaknica, ki je sedaj v posestvu g. Lovra Verbiča, posestnika v Borovnici. — Po V.

Vodniku jo je podedoval njegov brat Andrej, ki jo je zapustil svoji ženi in po tej jo je podedoval njen brat omenjeni g. Lovro Verbič. — Tobaknica je sreberna in znotri pozlačena. Na pokrovu ima nekake rokoko-arabeske in v sredi je gravirana lehkonozna plesalka. — Preračunilo se je da je bilo v tej tobaknici — ako jo je imel Vodnik od l. 1800 — uže za 902 gld. duhana. — Za ta denar bi imel V. Vodnik spodobnejši spominek; nego ga ima — meni naš poročevalec.

— (Družba sv. Mohora) bode za leto 1877 izdala šest knjig. Od teh ste v natisu uže skoraj dovršeni: a) „Občna zgodovina“ — četrti snopič v 30.000 iztisih. Na pol najstih polah obsega povestnico rimskega naroda od dobe državljanskih dob do propada rimske vesoljne države in do preseljevanja narodov. S tem zvezkom je tedaj končana zgodovina starega veka. b) „Umni kmetovalec“, obsega v tretjem snopiču na pol devetih polah nauk o lanoreji, o drugih predivnatih in kupčijskih rastlinah in uči umno vrtnarstvo in gozdorejo. Zopet je pisatelj m v spodbujo in podporo razpisal družbini odbor tudi za prihodnje leto več daril. Do 15. t. m. so odboru došli sledeči rokopisi, kateri tekmujejo za razpisana darila: 1. „Učitelj Dobrašin“ — podučna povest; hrvatski spisal Iv. Trnski in izdalo društvo sv. Jeronima v Zagrebu. 2. Tri povesti: „Golicanova rejenka“, „Debeloglavac“ in „Gorčni čuvaj“. 3. „Filip Jakob Kafol“ — životopis. 4. „Spomin na Oglej“ in 5. „Hoja na Vezuv“ — potopisni črtici. 6. „Nekoliko besed o sadjereji.“ 7. „Pijača in človeško zdravje“ in 8. „Ali bomo kedaj sežigali mrliče?“ Rokopisi so gg. presojevalcem izročeni; darila se bodo po razsodbi izplačala Vodnikov dan 2 februarja.

Razne vesti.

* (Francesconi pomiloščen.) Dunajski časopisi pripovedujejo, da je morilec listonoše Guge od cesarja pomiloščen na 20 let težke ječe. Torej bode ta morilec, ker je sto-
prav 26 let star, v svojem 47 letu oproščen. Nij še znano, kam ga bodo v zapor vteknili.

* (Čuden porod.) V Gradcu je neka žena rodila mrtva dvojčka, skupaj tako zraščena, da sti bili dve glavi, dva života, ali tudi le dve nogi.

Prijel jih je z navadno nevstrašljivo hrabrostjo. Stoprv v pričetem boji razmeril je moč age. A tudi potem nij odjenjal, kajti spominjal se je prisege nasproti pobratimu Lazarju, spomnil se je Perzite. Hvala bogu, da je došel Sočica še o pravem času. Neusmiljeno sekale so njegove čete na levo in desno Muzelmanom glave kateri so se trudili, prijeti od dveh strani, uiti iz klešč; s silo in z golim handžarom gonil je aga svoje nazaj v boj, a zastonj, boj je bil izgubljen za njih, zmaga na pravičnej strani. — Zagledavši, ter na zelenem turbanu spoznavši ago, veselja vsklikne Lazar, oči se mu zablščijo in šarec jame trepetati pod njim; urno skoči raz njega, se spne na skalo, ter meri dolgo z gotovo roko — ter sproži na ago. Nikoli, — a še menj sedaj nij zgrešila njegova gotova roka svojega cilja; — videl je ago pasti raz konja. Z nova udere jo Sočica na sovražne baši-bozuke, kateri so, zagledavši pasti ago, popustili vso vojno tvarino, ter v največjem neredu metaje puške in orožje od sebe, v begu si iskali rešitve.

Bila je dobljena jedna najsrečnejih bitek; Lazar pred vsemi vžival je dan maščevanja;

duša mu je triumfovala v telesu pri pogledu mrtvega age; v možjanih mu je krogla obtičala.

„Pokopljite vse padle,“ veli svojim ljudem; „ta pa, kazaje na ago, — naj strohni nezakopan. Vrane i jastrebi naj mu razkljujejo meso na trupu. — Tako je tvoj konec, prevzetni aga.“

Peko pa je pregledoval bogati plen; palo jim je v roke okolo 800 glav živine, vozovi obloženi z orožjem, strelivom, obleko, moko, sadjem i mnogovrstnim drugim živežem.

Ali grozno skaljena bila jim je tudi njihova zmaga.

Pri vozovih ležali so v dolgih vrstah vjetniki iz Nevesinja, z na hrbtu prevezanimi rokami ter od trupla odsekanimi glavami. S tem je hotel maščevati Mozlem svoj poraz.

Nekoliko v stran oddaljen zapazi Peko še jeden zaprt voz. Odpre ga sè silo, ter v njem štiri ženske, katerih obrazi bili so zaigrani z naličji. Glasno jamejo kričati, ter pade Peko v naročje. — Bila je Perzita.

„Ljubljena Perzita,“ zakliče vidno ganen Peko.

„Kje je moj brat Lazar,“ ihti ona.

Lahno jo vzdigne Peko iz voza, ter jo da Lazarju nazaj, kateri jo z gorečimi poljubi poljubljuje.

„Peko, predragi moj pobratim,“ obrne se Lazar proti njemu, „Tebi sem obljubil Perzito, ti si jo rešil v tujem boji, odsle bodi tvoja, Perzita.“

Sramežljivo pobesi Perzita oči; Peko pa vesolja sproži puško v zrak naznanjaje svoje zaročenje.

Teden dnij kasneje bil je Pavloviču i Perziti vesel dan; slovesno sta bila v Cetinji poročena.

Dobrim vspehom se je prvi boj oslobodenja, — z dobrim vspehom, — to upanje me močno navdoje, — se bode tudi končal, čegar nasledke čutili bomo tudi mi. Gotova istina pa je, kar poje pesnik:

— — — — —
„dok mu srce v prsih bije,
dok mu krvac v žilah lije,
Slovan svoj domak ljubi.“

Po „Ill. W.“

* (Šole na Pruskem.) Pri rekrutiranju zadnjega leta se je pokazalo, da na Pruskem 3 in pol odstotkov rekrutov pisati in brati ne zna.

* (Draga skleda.) V Parizu se je prodala nedavno porcelanasta skleda za juho za 492 frankov. Na dnu je naslikan šafot, na katerem se glava seka kralju Ludviku XVI.

* (Konjska kuga na Egiptovskem) še vedno traja. Od 18 tisoč konj, ki jih držala ima, je komaj še tisoč živih. Kuga se je priklatala iz Abisinije in je tako imenovana karfunkula, t. j. gnojenje krvi. Škoda, ki jo je kuga napravila, je velikanska, a tolažijo se s tem, da se vsaj ljudij nij lotila, kar so se nekaj časa jako bali. Ljudje so v Egiptu letos tako zdravi, kakor malokdaj poprej.

* (Nesreča.) Ono soboto se je na Sakramentu v Kaliforniji vdrla gledališče, ki je bilo vse natlačeno. Dvajset ljudij je mrtvih, več sto pa tako poškodovanih, da ne bodo več ozdraveli.

* (Vihar v Bengaliji.) Angleški listi poročajo, da je število ljudij, katere je vihar usmrtil, premajhen, ako se ceni samo na 120 tisoč. Uradna cenjenja so našela, da je poginilo 215 tisoč ljudij samo v štirih okrajih. Imenovani okraji leže ob reki Ganges, in misli se, da je število še premajhen; zraven viharja je prišla še povodenj. Trije veliki otoki in veliko manjših so bili 7 metrov pod vodo, ravno tako bregovi trde zemlje na 5 do 6 ur od morja notri. Jeden otok, Dakim-Sahabaspore z imenom, je 800 angleških kvadratnih milj velik in je sam štel 240 tisoč prebivalcev, Hatija in Sundep pa vkup 100 tisoč. Kdor se je splazil na drevje, je odšel poginu. Nekaj so jih valovi mrtvih vrgli na kopno. Vsa živina je poginila, vse ladije so odplavale. Od vseh uradnikov na Dakinu se je samo eden rešil. Na enak način je v tistih okrajih pred dvanajstimi leti 60 tisoč ljudij konec vzelo.

Umrli v Ljubljani

od 21. do 23. novembra:

Janez Zupančič, bivši kupec, 95 l., vsled starosti. Jožef Perc, mizar, 33 l., v boln., za j. tiko. Tezija Grašič, del. o., 1 l., za davico. Franc Rupnik, rok. pom. 33 l., v boln., za jetiko. Peter Novak, hiš. pos. otrok 10 m., za jetiko. Helena Jerančič, gostinja, 25 l., v boln., za jetiko. Suzana Pečnik, del. 46 l., za jetiko. Johana Briški, gostil. otrok, 21 l., za vstriplj. pljuč. Andrej Čuter, kondukt. 50 l., za sušico.

Tuji.

24. novembra:

Pri Slonu: Kladnik iz Dolenjskega. — Šoten iz Dunaja. — Kraker iz Celja.
Pri Mališi: Löw iz Dunaja. — Rothel iz Kočevja. — Reif iz Dunaja. — Jakovec iz Rajhenberga. — Schlitz iz Dunaja.
Pri Zamoreci: Schrot iz Zadra.

Tržne cene

v Ljubljani 25. novembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 75 kr.; — reš 6 gld. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 04 kr.; — oves 3 gld. 57 kr.; ajda 6 gld. 01 kr.; — pros 5 gld. — kr.; 85 korusa 6 gld. 82 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 75 kr.; — fižol hektoliter 10 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh trisen — gld. 66 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 3 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 58 kr.; — svinjsko meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — slame 3 gld. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 9 gld. — kr.; — mehka 6 gld. — kr.

Št. 327.

(363—2)

Služba podučitelja

oziroma

podučiteljice

na dvarazrednej šoli v Vidmu na spodnjem Štajerskem z dohodki IV. razreda in prostim stanovanjem je definitivno ali provizorično razpisana. Prosilci ali prosilke naj dokumentirane prošnje do 8. decembra t. l. krajnemu šolskemu svetu v Vidmu pošljejo.

Okrajni šolski svet v Brežicah,
14. novembra 1876.

Josek I. r.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Štev. 15492.

(355—3)

Razglas.

Gledé na prihodno redno rekrutbo leta 1877, h katerej so leta 1857, 1856 in 1855 rojeni mladenčji poklicani, se razglasi:

1. Vsak vojaščini podvrženi, ki je v letih k prihodnji redni rekrutbi poklicanih, rojen, mora se pod nasledki §. 42 vojne postave v teku meseca decembra t. l.

v magistratnem ekspeditu v navadnih uradnih urah ustmeno ali pismeno zaradi vpisa oglašiti.

2. Taisti, ki so v k rekrutbi poklicanih zgorej omenjenih letih rojeni, pa ne spadajo pod Ljubljano, imajo k temu vpisu svoje izkaznice ali pa popotne liste prinesiti.

3. Če je vojaščini podvrženi začasno zunaj svojega rojstvenega kraja ali prebivališča, in tedaj po tem ali po kaki bolezni zadržan, se sam ustmeno ali pismeno oglašiti, tak zamorejo to njegovi starši, jerobi ali kak drug pooblastenec storiti.

4. Podpore potrebni domači in njih pooblastenci, ki želijo začasno oprosteno vojaščini podvrženega, ali ta, če se želi za polajšanje vojaške službe poganjati, so dolžni okoliščine, na katere svojo prošnjo za tako polajšanje opirajo, ob času vpisa dokazati.

5. Nalogi, se oglašiti in sploh vsem iz vojne postave izvirajočim dolžnostim se ne dá ogniti z izgovorom, da se za ta razglas nij vedelo, ali da so iz vojne postave izhajajoče dolžnosti komu neznane.

Mestni magistrat v Ljubljani,

11. novembra 1876.

Umeteljni zobje in zobovja

z zračnim tiskom ali brez njega, lepi, naravni, namenu odgovorni, se po najnovejši metodi delajo in ne da bi se korenine izruvale, postavljajo.

Vse operacije: plombiranje z zlatom ali drugimi sposobnimi polnili, piljenje, čiščenje in drenje zob, se, kakor se je izkusilo, brez hudih bolečin izvršuje pri

(370—1)

Paichelu,

zdravniku za zobe, pri Hradeckega mostu, v Maljevej hiši I. nadstropje.

Dorško olje

iz sale kitovih jeter,

iz Borgena na Norveškem;

rumeno 1 steklenica 60 kr.;
nepremočljivo brez okusa in duha 1 steklenica 80 kr.;

sè železnim jodirom 1 steklenica 1 gold.

Da se ponarejevanju izogne vtisneno bude moje ime na vsakej steklenici.

(53—30)

Gabriel Piccoli,

lekar, na dunajski cesti v Ljubljani.

Mlad mož,

slovenskega in nemškega jezika popolnem zmožen, koji uža mnogo časa kot solicator v odvetniških pisarnah službuje, in tudi v konceptu izurjen, želi svojo sedanjo službo zameniti. Služba se sprejme v vseh slovenskih deželah.

Dotična pisma sprejema iz prijaznosti administracija „Slov. Naroda“.

(369—2)

Málin in žaga

za tri tedne prostovoljno na prodaj je na Krki, k tem spada hiša, hlevi, pod, kozolec in kovačnica, ena njiva, en gozd, dva travnika in pašnik, tudi je pripravno za kupčijo z lesom, ker je tik kantonske ceste. — Natančno se izvé ustno ali pismeno pri Martinu Miklavčiču na Gmajni

Pošta Krka pri Hudem (Pösendorf)
(366—2) Dolenjsko.

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Knjiga, 60 natisov doživela, vendar ne pokaže, da je potrebuje nikakega pripomočka, to je pač najlepši dokaz, kako je dobra. Za bolnike, ki se hočejo le izvrstnega zdravljenja za pridobitje svojega zdravja posluževati, je taka knjiga dvojne vrednosti in jamči zato, da se ne misli z novimi zdravili na njegovem telesu eksperimentirati, kakor se to večkrat zgodi. — Od imenitne, 500 strani velike knjige: „Dr. Airy's Naturheilmethode“ je izšel že 60. natis. Tisoč in tisoč se ima zahvaliti za svoje zdravje načinu zdravljenja, ki je v tej knjigi popisan; o tem pričajo mnogobrojna, zraven tiskana spričevala. Nihče naj dakle ne zamudi, kupiti si to izvrstno, popularno-medicinsko delo, ki stane 60 kr. a. v., prav kmalu v bližnji knjigarni, ali pa naj si jo proti vposlanju 12 pism. mark po 5 kr. dá poslati od Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig, katera poprej, ako se to zahteva, pošlje 100 strani dolg iztisek iz nje franko, v pregled. (330—3)

Rabi se uže več ko
1½ milijonov komadov.
Črez 150 častnih priznanj.

Na Kranjskem jedina zaloga
pri (174—14)

Franju Detterju,

glavni trg, št. 168 v Ljubljani.

Po določenih fabriknih cenah.

Stalna garancija s certifikatom.

Za dame!

Prave kite

iz zdravih človeških las od 60 do 100 cent. dolge, polne in debele, brez vlog in brez primešanja umetelnih las, da da se češejo in peró. Za trajno in tresirano delo se jamči in cene so jako nizke, samo gld. 2.50 do gld. 6.

Naročbe na deželo se proti poprejšnji vpošiljavi muštra, proti povzetju urno in reelno izvajajo in nedostatno se rado zamenja.

Da je za komoditeto čest. dam priložnejše, ima podpisani tudi veliko zbirko specialitetnih las vseh barv in vrst. Dalje se tudi vsakovrstna lasna dela najcenejše izvršujejo in se stara za nova menjavajo.

L. Businaro, friseur,

(361—2) kongresni trg, nasproti „kazino“ v Ljubljani.

Za dame!

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 15 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66
1860 drž. posojilo	108
Akcie narodne banke	825
Kreditne akcije	139
London	126
Napol.	10
C. k. cekini	5
Srebro	112
	80

Dunajska borza 25. novembra

(Lazirno telegrafično poročilo.)